

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski

SSN Joanna Misztal-Konecka (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w O. M. S.
przy uczestnictwie A. S. i K. R.

o wpis wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości w dziale trzecim księgi
wieczystej nr (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2020 r.,

zażalenia uczestnika postępowania K. R.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 12 lipca 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

1. oddala zażalenie;

**2. zasądza od K.R. na rzecz A.S. kwotę 240 (dwieście
czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 12 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę kasacyjną K. R. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z 25 stycznia 2019 r., w sprawie o wpis wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości w dziale trzecim

księgi wieczystej nr (...) z wniosku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w O. M. S. przy udziale A. S. i K. R.

Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem wpisu, którego dotyczyła apelacja wniesiona przez uczestnika postępowania, była wzmianka o przyłączeniu wierzyciela do egzekucji z nieruchomości, a podstawę wniosku stanowił przepis art. 927 K.p.c. Zdaniem Sądu drugiej instancji w judykaturze ugruntowane jest stanowisko, że nie przysługuje skarga kasacyjna od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu w księdze wieczystej wszczęcia egzekucji z nieruchomości, przewidzianego w art. 924 K.p.c. Wymienione postanowienie nie należy bowiem - w rozumieniu art. 519¹ § 1 K.p.c. - do kategorii postanowień co do istoty sprawy kończących postępowanie w sprawie. Sąd Okręgowy uznał, że pogląd ten należy zastosować wprost co do wpisu o przyłączeniu się wierzyciela do wszczętej egzekucji, dokonywanego na podstawie art. 927 K.p.c., w związku z tym skarga kasacyjna uczestnika podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

2. W zażaleniu na powyższe postanowienie uczestnik K. R. zarzucił naruszenie 519¹ § 1 K.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego postępowanie wieczystoksięgowe zalicza się do postępowania nieprocesowego, a sprawy rozpoznawane w postępowaniu wieczystoksięgowym są sprawami z zakresu prawa rzeczowego. Jak wynika z art. 519¹ § 1 K.p.c., w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego skarga kasacyjna przysługuje od postanowienia sądu drugiej instancji co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że "istotę sprawy" w postępowaniu wieczystoksięgowym określają przesłanki materialnoprawne wniosku. Orzeczenie co do istoty sprawy rozstrzyga o zasadności żądania

wnioskodawcy, który domaga się udzielenia ochrony prawnej przez potwierdzenie jego praw rzeczowych, ukonstytuowania ich, jeżeli przepis wymaga takiego wpisu lub wzmocnienia skuteczności praw osobistych i roszczeń (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2004 r., II CK 541/03, OSNC 2005/6/112; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2013 r., III CSK 244/12, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2015 r., V CSK 690/14, OSNC-ZD 2017/C/38).

Za orzeczenia kończące postępowanie w sprawie w postępowaniu wieczystoksięgowym należy uznać postanowienia, które prowadzą do zmian w zakresie ujawnionych praw podmiotowych, nie zaś do rozstrzygnięcia zagadnień o charakterze wypadkowym lub ubocznym. Do kategorii takiej nie mogą być zaliczane wpisy ostrzeżeń i wzmianek o charakterze wypadkowym, które mają jedynie na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania wieczystoksięgowego lub innego albo zabezpieczenie skuteczności ewentualnego orzeczenia. Również ich wykreślenie nie stanowi rozstrzygnięcia o tym charakterze (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2012 r., IV CSK 207/12, niepubl.).

4. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że od wpisu (wykreślenia) ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, przewidzianego w art. 924 § 1 K.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2007 r., V CZ 27/07, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2013 r., III CSK 244/12, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2018 r., IV CZ 19/18, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 4 stycznia 2019 r., IV CSK 60/18, niepubl.). Jest to wpis o charakterze zabezpieczającym, który zgodnie z art. 925 § 1 K.p.c. wywołuje skutek zajęcia nieruchomości wobec dłużnika i osób trzecich (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2018 r., II CZ 11/18, niepubl.).

Podzielić należy pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy, że stanowisko powyższe należy także odnieść do wpisu wzmianki o przyłączeniu się kolejnego wierzyciela na podstawie art. 927 K.p.c. do toczącej się egzekucji z nieruchomości. Pogląd taki był już prezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 stycznia 2019 r., IV CSK

264/18, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2013 r., III CSK 244/12, niepubl.). Wpis o przyłączeniu się do egzekucji, powoduje, że skutki wpisu ostrzeżenia o jej wszczęciu obejmują kolejnego wierzyciela, wpis ten ma charakter zabezpieczający i jako taki nie może być uznany za kończący postępowanie w sprawie w postępowaniu wieczystoksięgowym.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 13 § 2 K.p.c. oddalił zażalenie, o kosztach rozstrzygając z uwzględnieniem art. 520 § 3 w zw. z art. 398²¹ K.p.c. w zw. z § 5 pkt 5 w zw. z 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.